

Előfizetési árak:

Egy évre	6 frt — kr.
Fél évre	3 frt — kr.
Negyed évre	1 frt 50 kr.
Külföldre egy évre	8 frt — kr.

Egyes szám ára 6 kr.

Megjelenik hetenkint kétszer:
vasárnap és csütörtökön.

SZÉKELYFÖLD.

Politikai, közgazdasági, társadalmi és szépirodalmi hírlap.

SZERKESZTŐSÉG

KÉZDI-VÁSÁRHELYTT

Ifj. Dobay János szerkesztő lakásán.

A lap tartalmát illető közlemények a szerkesztőségben, az előfizetések, hirdetések, nyilvtéri cikkek stb. a kiadóhivatalban fogadtatnak el.

KIADÓ-HIVATAL:

KÉZDI-VÁSÁRHELYTT

Szabó Albert könyvnyomdájában.

Hirdetések díja:

minden egyhasábas garmond-
sorért vagy annak térfogatáért
4 krajczár.Ezenkívül minden egyszeri
közlés után 30 kr belyegdíj
fizetendő.Nagy és többször közlendő hir-
detményeket árkedezmény-
ben részesít a kiadóhivatal.A „Nyilvtér”-ben közlendő cik-
kekért sornként 10 kr fizetendő.

Felhívás előfizetésre.

A „Székelyföld” című politikai, közgaz-
dasági, társadalmi és szépirodalmi, hetenkint
2-szer megjelenő hírlapra a következő árak-
kal előfizetést nyitunk:

Egy évre	6 frt — kr.
Fél évre	3 frt — kr.
Negyed évre	1 frt 50 kr.
Külföldre egy évre	8 frt — kr.

Előfizetési pénzek bármely időben el-
fogadtatnak.Lapunk azon előfizetőit, kik előfize-
téseikkel még hátralékban vannak, tisz-
telettel kérjük azoknak beküldésére.Kérjük egyúttal t. előfizetőinket, szí-
veskedjenek előfizetéseiket minél előbb meg-
újítani, hogy lapunk szétküldésében za-
var ne forduljon elő.

A „Székelyföld” kiadó-hivatala.

Év végén.

decz. 29.

(M. Sz. J.) Az 1887. év napja lemenő-
ben van. Még csak egy pár nap, s ez
oly sok aggodalmat okozott s oly sok
vésszel fenyegetett esztendő alámerül a
semmiség tengerébe. Hány szép remény
maradt teljesületlenül, s hány ember
jogos ohajtása kielégítetlenül! Hányan
túvzolták jó kedvvel, a boldogság leg-
szébb kilátásaival ez esztendőt, mint új-
évet, a kik ma hiányzanak sorainkból!!
Menjen, távozzék tehát ez év mihami-
rább; már születése hajnalán vérrel,
háborúval fenyegette a népek millióit;
még napokat is alig számlált s már a

nemzetek nyugalma felbolygatta, meg-
zavarta; beköszöntötte a rémhírek egész
özöne volt, s bucsuszavait az anyák száz
meg százezreinek kétségbeeséstől kisaj-
tolt könnyzáró kiséri,

Igen, az év elején a Balkán-félsziget
ügye lángba-borítással fenyegette Euró-
pát; s az év lezáródik, a nélkül, hogy
Bulgária kevésbé volna Eris almája,
mint a tavasszal. Az orosz hatalom, az
autokrata cászár nem tud kibékülni azon
gondolattal, hogy a Balkán-félszigeten
ne ő legyen a mindenható; hogy a ke-
resztények felszabadításának ügye
alatt kidobott milliók özöne sárba dobott
pénz legyen s hogy a pánszláv eszme
melegágyúl tekintett Bulgária az ön-
álló fejedelemség áldásait élvezze.

Megy, rohan meggondolatlanul, vezet-
teti magát a pánszláv eszme hóbortosai-
tól; mert ő nem veszihet mindent; elve-
szítheti Ausztria-Magyarországgal szem-
ben a háborút, de visszanyeri a kezéből a
háborúpárt által kicsikart kormányrudat.

A mostani állapot már tűrhetlenné
vált egész Európában; a népek nyögnek
a fegyveres béke terhei alatt; a gordiusi
csomót, melynek megoldását hiában vár-
juk, karddal kell kettévágni.

A muszka terjeszkedési vágy katoná-
államot csinált Európa minden országá-
ból, s ha még soká tart, az adófizető
polgárok keresményeit kizárólag kato-
nai célra kell fordítani. Le kell szá-

molni a muszkával; most Ausztria-Ma-
gyarország kilátásai minden tekintetben
kedvezők, míg az oroszoknak kevésbé. A
muszka olyan, mint a makacs gyermek;
csak akkor engedelmeskedik, ha jól el-
páholják. Meglehet, hogy csak demon-
strál, nem is akar tényleg háborút; így akarja
visszanyerni hatalmi tulsúlyát a Balká-
non. De akár így, akár úgy a helyzet
tisztázása elodázhatatlan.

S ha meggondoljuk, hogy ez az év
nem a nyugalmas munkálkodás, hanem
az esztendőleges háború izgalmának esz-
tendője volt, azon fontos törvényhozási
tényekre, melyek ez év alkotásai, vala-
mint a társadalom hangyaszorgalmu
munkásságára némi megnyugvással gon-
dolunk. Megnyugvással tölt el az a tu-
dat is, hogy kormányunk a külügyek
vezetésében megfontolást, higgadságot,
bölcsséget, mérsékletet tanusít, a bel-
ügyek kormányzásában pedig a nehéz
viszonyok között is a nemzet javát, elő-
haladását, a magyar állameszme meg-
erősödését tartja legfőbb céljának. Mert
legyen meggyőződve bárki is, hogy amaz
örvendetes tényben, hogy a középeuró-
pai békeliga megalakult, s hogy annak
egyik tagja Ausztria-Magyarország, lé-
nyeges része van Magyarország öntuda-
tos, államférfiúi tapintatról tanuskodó
vezetésének.

Nem czélunk elszámolni ez év ese-
ményeit, de néhány fontosabbra köte-
lességünk rámutatni.

Az ötéves mandatum ez évben lépett
életbe. A közvéleménynek régi ohajtása
volt ez, s hatása a képviselőház munkál-
kodásán már is látszik. A kiegyezés
Ausztriával, ez is ez év alkotásai közé
tartozik. De ez év esztendője volt a pénz-
ügyi politika helyes mederbe terelésé-
nek is. Az egyes minisztériumok részé-
ről szigorúan kerüldtetett minden tul-
költekezés, s a budget kerete át nem lé-
petett. Számos pénzügyi művelet hajta-
tott végre s mindezek a külföld bizalmát
fokozták s kedvező kilátást nyújtottak
arra, hogy államháztartásunk egyen-
súlyra mielőbb helyreállítatik.

A népfelkelés szervezése is ez év ne-
vezetes alkotásai közé tartozik. Idejében
történt, könnyebben számolunk, ha ke-
nyértörésre kerül a dolog, a muszkával.
Az állategészségügy, bor, sör, dohány
stb.-ről szóló törvényeket megemlit-
sem-e, vagy a Romániával folytatott al-
kudozásokra hívjam-e fel a figyelmet,
avagy megelégedjem-e azon számtalan
alkotásokra való rámutatással, melyek
az igazságügy, közlekedésügy (posta,
távírdá-egyesítés), pénzügy, közoktatás-
ügy, közegészségügy körében előfordul-
tak s mindnyájunk által a gyakorlatból
ismeretesek? A földmívelés, ipar és ke-
reskedelem ügye is a kormány kiváló
gondoskodásának tárgyát képezte, s hogy
nagyszabású eredmények nem mutat-
koznak, azt az európai viszonyok saját-
ságos összekuszáltságának lehet tulaj-
donítani.

A „Székelyföld” tárczája.

Apróságok.

(Humoreszk.)

(Vége.)

Ha megszólal a zene, lepke módjára hor-
dozza körül az élénken világított báltermen-
t s oly boldog földi mennyország előtt, mint-
ha holnap kellene a szentegyházba menni
közfogóra; pedig lehet, ez idő alatt a leendő
férj az ivóteremben egy jó üveg bor mellett
komolykodik.

Igen találó erre nézve a következő példa.
Egy jó barát így szólt egykor társához:

— Pajtás, jössz ma bálba? Tekintsünk
körül.
— Nem.
— És miért?
— Én mindent elől szoktam kezdeni.
— No hisz nem késtünk még meg.
— Tudom, de nekem előbb a telekkönyv-
nél és a takarékpénztárnál lesz egy kis
dolgom.

Mégis a jó mama kedves marad; telve
van jóindulattal, mintha csak ő volna a ra-
gyogó nap, melynek sugara az egész földön
elterjed. S nem ok nélkül, mert most sugott
egy deli fiatal ember valamit a fülébe.

— Mit?
— Mily kedves teremtes ez a Pepi nagy-
pém! Teremtettél! olyan, mint egy ballet-

tánczosnő. Azt azonban elfelejtette meg-
sugni, hogy ő nősülni nem fog.

A zene szól, huzzák az emberek lélek sza-
kadtaig; érték is a hamisak a dolog nyitját,
mert minden pár azt hiszi, hogy egyedül ne-
kik huzzák.

Nyakra-főre történnek az ismerkedések;
a társalgás mindig fesztelenebb, végre bi-
zalmas lesz.

— Régen becsüli ön a nőket? — így szól
a nő udvarlójához.

— Mondhatom, régen, de a mióta . . .

— No? Mióta? . . .

— A mióta szép nagyságodat megismer-
tem, imádni is tudom.

— Ön valóban kedves! . . . Oh gézengúz!

— Csak így lehetek méltó egy ily angyal-
hoz, mint nagyság.

— Mily boldog lesz az a nő, kit majd egy-
kor nőül vesz!

— Nőül? . . .

— Megvallom, nősülni nem fogok.

— És miért?

— Azért, mert a legigazabb axiómát
vallom.

— És mi az?

— A házasságot olyan dolognak tartom,
a mi megérdemli, hogy az ember holta nap-
jáig gondolkozzék felette.

— Ez ugyan egy kicsit sok, de hogy rész-
ben ez állításnak éle elűttsessék, felhozom

egy agglegénynek, kinek az élet örömeiből
bőven kijutott volt, elmés megjegyzését.

— Mit mondott ő?

— A ki virágot keres, idővel családi bol-
dagságnak öröme, földi anyalkát ringat
kebelén, kedves terhet emel, a mi talán épen
olyan, mint az édes anyja; ellenben én, ki
virágról virágra jártam, ma közhíves lán-
gyal báljodom.

Öszinte hangok, mik ritkán kerülnek ki az
agglegények gyárából. Ritkán szólnak s az
is a bírálat hangja. Most, ime, erkölcsi repu-
tációja arra bírta, hogy a regényes legény-
életet lelelezze s olyannak mutassa be,
mint a minő jövőben lesz. Igaza van, mert az
ilyen élet hasonlít a pikáns életmódhoz, mely-
ről a ki házi kosztához szokott, könnyen azt
mondja: nem kérek belőle.

Említém az apróság elején, hogy esetre
volna szükségem. Miért? Hogy ennek segit-
ségével írjam le soraimat, melyek, miután
értelmes olvasó elé szánvák, alakilag is min-
den játszóság daczára finomak legyenek.

De ezzel szemben aligha úgy nem járok,
mint a kis Gizuska, ki egykor így fecsegett
a papához:

— Nem mondom meg, papa!

— Mit, piczikém?

— Azt, hogy . . . a tej! . . .

— No mondd lelkem, mit akarsz?

— Izé . . . papa!

— Szólj Mucuskám, aztán szeretni foglak.

— Ugy, a papa is szeret, a mama is szeret,
mégis a szomszéd bácsi ad csukrot.

No de tovább megyek, Gizuskának naiv
fecsegése alig érdekli az olvasót; szölok in-
kább azokról, mik az eset jogkörébe tar-
toznak.

Városunk nem szegény a szép női alakok-
ban, — mondhatná valaki — hogy bókolni
akarok, mint valami uzsonna-gavallér, ki
pompásan bele tudja magát bókolni egy va-
sárnapi ebédbe. Megvallom, ha ellenségeimre
tekintek, elmondhatom, hogy nem tudok bó-
kolni. Nagy azoknak a száma, kik engem
nem szeretnek, de megvallom őszintén, ma-
gam sem tartozom azok közé, kik mindenkit
szeretnek.

Sok szép nő van, de hogy melyik a leg-
szebb, ezt nem tudja senki sem. Azonban, ha
ha mégis valaki ez iránt bővebb meggyőző-
dést akar szerezni, azt csak egy kedves vá-
lasztással eszközölheti, mire nézve erős a
hitem, hogy azt fogja mondani, a mit oly so-
kan mondtak: „Vajha két feleséget vehet-
tem volna!”

Meg kell adnunk, hogy a magyar nő ki-
válnak az európai szépek között; ha nem is
legelső, de attól nem messze foglal helyet.

Az angol nők szökek, lelkesülés, intenzív
érzés nélküliek, mi őket végzetes elhatáro-
zásra ragadhatná.

Az ír és walesi nők barnák nem minden
szépség nélkül.

A brit nők szellemesek, jó kedélyűek és
büszkéek, mi kiegészíti ama hiányt, melyet
az arc nem eléggé vonzó vonásai s maga a
szabályosság gyengesség okoz.

A svédek karcsúak; a szabályos arc, nem
különböztet a gömbölyű végtagok vonzóvá te-
lik.

A társadalom figyelme a kisedővők létesítésének szükségességére irányított, s ez egy igen fontos haladás, mert ez a legbiztosabb út arra, hogy a gyermek-halandóság redukáltsáék s a magyar állameszme oda is utat törjön, a hol eddig hidegen fogadták, legtöbbször elutasították.

Ha tehát ily izgalmas évek is ennyi nevezetes produktuma van, mily óriási haladást tehetnénk, ha a háboru veszélyének Damokles-kardja állandóan fejtünk felett nem függne! Jogos és méltányos tehát a nemzetek azon ohajtása, hogy a szabadság letiprója, a népek zsarnoka, az északi medve barlangjába visszaszorítsassék.

SZEMLE.

Háboru. E szótól nem tud senki ma már megválni. Kicsinyek, mint nagyok, személyek, mint lapok, magán mint hivatalos személyek ezzel foglalkoznak. Váltig bizonyítják, hogy a béke még sem fog megzavartatni; mégis az utolsó perczben a hatalmak is számot vetnek a háboru esélyeivel; de azért készülünk, hogy farkas szemet nézhessünk az oroszszal. A mozgósítás tényleg megkezdődött; az ősszel haza bocsátott huszárok olyan parancsot kaptak, hogy azonnal induljanak ezredükhöz. Megyénk községekéből is a huszárok már bevonultak. Őt lovasreznek Galiciába kell menni, hogy a határnál elhelyezkedjék.

Ezzel kapcsolatban, e jelenségeknek mint egy magyarzatát, idézzük a Times bécsi sürgönyét, mely így szól: A koronatanács elé a következő három javaslat terjesztetett: 1. 25—28 millió forint bocsátassék a hadügyminiszter rendelkezésére; 2. 200,000 emberre szükséges barakok építése Galiciában azonnal foganatosítsassék; 3. egyenruha és felszerelés szerezessék be a Landwehr és a tartalék utolsó osztálya számára. Ennél tovább terjedő készülődésről egyelőre nincs szó; a további teendők Oroszország ezentul követendő eljárásától tétellezhetnek fel.

A hadügyi szükségletek fedezése és a külügyi helyzet. A »Bud. Corr.« a következőket jelenti: Azon összeg felől, mely a legutóbbi közös miniszteri értekezletek alkalmával a hadügyi kormánynak beszerzésekre rendelkezésére bocsátottak, a legkülönbözőbb számok kerültek közhirre. Mindezen közlemények már annál fogva sem lényeges jelentések, mivel a hadügyi kormány meg lehet még a miniszteri értekezleten megállapított szerény maximális összeget sem lesz kénytelen egészen felhasználni. A magyar pénzügyminiszter abban a helyzetben van, hogy a Magyarországra eső hányadot a pénztári készletekből fedezheti és pedig nem azért, mintha pénzüleget kapott volna, hanem mert az állami bevételek az utóbbi hetek folyamán igen kedvezőké alakultak s a delegációsális ülésszak bezárása után egy —

bárha nem magas — papíráradék összeg bizonyányi uton eladatott. A külügyi helyzet — mint a »Bud. Corr.« Bécsből jelenti — máig még egy irányban sem változott. Miután Ausztria-Magyarország és Oroszország közt ép úgy, mint Németország és Oroszország közt egyetlen függőben levő megoldatlan kérdés sem létezik, bécsi mérvadó körökben annál kevésbé is hisznek a béke immiens megzavartatásában, mivel Péterváron feltétlenül tudni fogják, hogy Ausztria-Magyarország szövetségeseinek: Németország és Olaszországnak tényleges támogatása és harszközössége felől feltétel nélkül és mindenestre biztos. Hogy Oroszország ennél fogva annál feltűnőbb katonai intézkedéseivel szemben az erőteljes és biztos védelem összes elemeiről és eszközeiről gondoskodunk, csak önként érthető.

A »Militair Zeitung« a következőket jegyzi meg:

«Nem szabad megfeledkeznünk arról, hogy Oroszországban nov. 13. óta szedik az ujonczokat és a törzscsapatokhoz küldik. Január 13-án befejezésre jut az ujonczok beállítására és ekkor előáll az a kérdés: vajjon a legtovább szolgált legénység a szabályzatok értelmében szabadságoltatik-e vagy nem? Ha Oroszország egy órával sem tartja tovább fenn a hadsereg ezen magasabb állományát, mint ezt a normalis békeállomány követeli, akkor szabad lesz feltételeznünk azt, hogy Oroszország háborut akar. Ha azonban alattomban az ujonczok bevonulása után mégis fentartatnák a korábbi állomány is, akkor Oroszország háborút akar; s akkor nekünk is akarnunk kell azt. Teljes figyelemmel várjuk tehát január idusát és teljes nyugalommal nézünk eleje, bármiként dőljön el.»

A király karácsonyi ajándéka Andrassy Gyula grófnak. Ő Felsége a király karácsonyünnepére saját arcképét küldte ajándéknál Andrassy Gyula grófnak, egy sajátkezűleg irt levél kíséretében. A király arcképe aquarell festmény, egyszerű, bár művészi kivitelű bronz keretben. Ő Felsége ajándéka annyira bizalmas jellegű, hogy a legnagyobb kitüntetésnél is magasabb értékűnek tekinthető. De bármennyire bizalmas is ez eset, mégis olyan rendkívüli, hogy alkalmas a legnagyobb feltűnés keltésére. Kétségtelen, commentálják azt majd mindenfelé, de mi azt hisszük, hogy a főlseg rendkívül megtisztelt ajándékának, ha nem tulajdonítható is politikai jelleg, annyi mindenesetre tulajdonítandó, hogy ő Felsége elismerését ohajtotta kijelenteni azon államférfiú iránt, a kinek külügyminisztersége alatt követett politikájáról lépten-nyomon bebizonyul, hogy az mennyire helyes, s milyen nagy mértékben előrelátó volt.

A Székelyföld vasut-hálózata.

— Két czikk. —

II.

Budapest, decz. 20.

Előadó három szempontból teszi vizsgálat tárgyává ezen hegyi pálya sikerének esélyeit, még pedig: 1. mint helyi érdekű vasutat; 2. mint a tulajdonképeni helyi érdekű

vasutnak, a völgy pályának összekötő vasutját a nyugati hálózat felé és 3. végül mint egészben átmeneti pályát a gyimesi forgalom számára.

1. Mint helyi érdekű vasut, oly elhelyezéssel bir, hogy Csikmege érdekének kielégítésére alig lehetne kevésbé alkalmas vasutirányt választani. Mert keresztben metszi azon keskeny zónát, melyen Csikmege községek elhelyezkednek. A vonal középső része által érintett néhány községen kívül a többiek mind nagyobbodó távolságok és magas hegylánczok által lennének elválasztva a vonalnak a völgytől távolodó pontjaitól és a völgy keresztvezésénél fekvő egy-egy pontjára volna alkalmas utalva úgy az északi, mint a déli községek.

Mindaddig tehát, míg a másodsorban tervezett völgyi elágazások nem létesülhetnek, a hegyi pálya lekötne a megye és az érdekeltség áldozatait gyümölcsözetlen, mert a közlekedési igényeket a legfogyatékosabban elégítené ki.

Leghátrányosabb következménye éppen ebben a nagy tökéldozatnak lekötésében volna, kimerítve, mint nehéz hegyi pálya, néhány millióra menő költségeivel mindama segélyforrásokat, melyekből a helyi vasut tökéldozatja összeszerezhető. Annaira, hogy a mostani pénzügyi viszonyok között igen hosszú időre elodáztathatnák a völgy pályá kiépítése és így tényleg hátráltatná azt, hogy e vidék valóban helyi érdekű vasutat kapjon.

2. A legvérmesebb kilátású álláspont az volna, hogy a pálya alsó, az Oltvölgyig terjedő szakasza (Zetelaka-Vasláb) elkészül és közvetlen folytatva kiépülne a völgy pályá is északra és délre. Ez esetben tehát a hegyi pálya, melynek saját gyűjtő forgalma egyáltalában nem lesz, az államvasutakhoz kapcsoló elővasutjával szolgálna a helyi érdekű vasutat és vezetné le a vidék forgalmát a Küllővölgyén.

Ez a szerep mindenesetre aránytalanul meddő egy 70 kilométer hosszú nehéz hegyi pályának az alig hosszabb helyi érdekű vasutal szemben.

Átmeneti nagy forgalmat közvetítő, vagy hadi felvonulásra szolgáló vasutak átszelhetnek vadon vidékeket, hogy céljuknak a leg-rövidebb vonallal és leghegyesebb irányításal megfeleljenek; az a meddő pályarész, mely forgalmukat nem táplálva a befektetett töké gyümölcsözötetéséhez nem járul, nem jön számba a nagy forgalommal, vagy fontos érdekekkel szemben, melyeknek ily vasutak szolgálnak.

Nem így a helyi vasutnál, melynél a sok nehézséggel, néha az érdekeltség filléreiből összegyűjtött töké nem bírja meg a meddő befektetéseket. Itt az építkezések főjellege: a nélkülözhetetlenre redukált egyszerűség.

A kilométerenként megtakarított száz forintot mit érnek, ha magához a helyi érdek-

nek szolgáló vonalrészhez milliók fektetésével kell egy meddő pályaszakaszt építeni, hogy hozzájuthassunk. Ez a meddő szakasz saját forgalom híján állandóan felemészti az üzleti költségek tetemes részét. Ezért nem lehet indokolt, hogy Csikmege ilyen nehézkes üzleti közvetítő pályát építsen, forgalmának a nyugathoz való kapcsolására.

Hozzávéve még azt is, hogy az ország fő városától 35 km-t.-rel, Kolozsvártól pedig 60 km-t.-rel esik távolabb ezen összeköttetés folytán, mint ama másik: a Marosvölgyön Szászrégen felé vezető csatlakozással. S mely utóbbi (Toplicza-Szász-Régen) nem egy meddő hegyi pálya, hanem gazdag völgyben vezet olyan pályá, melynek érdekébe be van vonva a szomszéd megye és maga az állam is, egyfelől az ország védképességének, másfelől az odessai nemzetközi forgalom érdekének révén, s még ráadásul ezen összeköttetés nem is költségesebb, mint a zetelaka-vaslábi hegyi pálya.

Ezek szerint a zetelaka—vaslábi I. szakasznak, és még inkább a csik-rákos—gyimesi II. szakasznak helyi érdekű vasut-jellege csupán a tervezet szerint való tökébeszerzés és az építés műszaki részletei tekintetében lesz, de nincs még helyi érdeke a műszaki nehézségek és egyáltalában nincs hivatottsága a vidék érdekeihez való alkalmazkodás tekintetében.

3. Ellenben ha országos érdek szempontjából tekintjük a hegyi pályát: nem vitatható el annak hadászati jelentősége, mint-hogy egyenesen vezet Erdély központjából a gyimesi szoroshoz; méltatni kell továbbá a román csatlakozás esetén a Galacz felé irányuló átmeneti forgalom szempontjából.

Csak-hogy ekkor egészen más szempontok alá esik a vonal építésének úgy pénzügyi, mint műszaki tervezete. Nem lehet akkor főképen ezen vonalnak megépítésére kötni le a megye vállalkozó szellemét és helyi érdekű vasutjára szánt áldozatait, melyeket fokoz az is, hogy a hegyi pálya mint országos jellegű nagyobb műszaki követelményekkel lép fel, tehát drágább már ezért is.

Ezen hivatását a pályának természetesen feltételezi a csatlakozás a román vasuttal s az ott hiányzó vonal-résznek egyidejű megépítése. Azonban a székely helyi érdekű vasut ügyét addig halasztani: indokolatlan mulasztás volna. Mint átmeneti pályának, azonkívül még a tölgyesi átmeneti pályával kell a versenyt kiállania.

Ez eredményeket összefoglalva: a zetelaka—vasláb—gyimesi utiránynak, mint helyi érdekű vasutnak értelme és jogozime nincs.

Mint átmeneti az államvasutal összekötő vonalnak a maros-oltvölgyi helyi vasut számára szintén alig lehet jogosultsága azon csatlakozásokkal szemben, melyek északra Szász-Régen felé, délre Brassó felé, kultu-

szik. Az arc helyenkint ideális szépséggé emelkedik; egyedül az egyforma székeség van hátrányukra.

A dán nők a szépségtől messze hátra állanak.

A hollandi nők bőrük finomsága, fehérsége miatt, nemkülönben a test erőltetés nélküli egyenessége által az európai szépek között jelentékeny helyet foglalnak el.

A belga nő kevésbé szép; ha olykor akad is egy-egy kiváló alak, kedély-életének megmagyarázhatatlan hevessege sokat levon érdemből.

A svájci nő egészséges termettel és színnel bir épen úgy, mint nálunk az aradvidéki sváb; de tekintve azt, hogy nagyobb részben aránytalanul nagy lábakkal és kezekkel bir, szépek nem mondható.

A német nő arca és szeme székesége által válik ki; találhatni közöttük csinosot, szépet, de kifejezésteljes arcot nem. A mi minden bizonynyal előnyükre válik: az, hogy legtöbb részüknek kicsiny a lába, keze és nagy hajlandósággal birnak a mellett a hizásra.

A bajor nők, épen mint a svájciak, tenyeres-talpasok, legkevésbé sem mondhatók szépeknek.

A szászok és svábok között kiváló szépek, olykor ideális alakok fordulnak elő; a mi ezen szép tulajdonból levon; az, hogy szép

ségük rövid ideig tart. Az életkor közepén elhervadnak, arcuk korán redősödik s maga a test is e korban hajlandó az előregörbődésre. Legcsinosabbak a meklenburgi és hanoveri nők.

A porosz nők legkevésbé sem szépek. Kiálló arczcsontjaik, sajátságos arcz-szögleteségük visszatetszik. Különbönd gondos, szorgalmas faj, de helyenkint sem találhatni közöttük szépet, csinosat.

Csunyák a holsteini nők, minden vonzóerő nélkül; idomtalanok, s a mellett az izetlenség, vonásaikban a ridegség nagyban nyilvánul.

Az oláh nő az ő beszélő arczával, leirhatlan bánatos tekintetével, melynek a parázsszemek gyakran ellenmondanak, szépek mondható.

A zsidó nő egészséges, éles elméjű, eleven faj. Mint lány, tulnyomó számban ideális szépség, de harmincz év beteltével az egykori bájnak, mi őket mindenen között kiemelte, még romjai is alig ismerhetők föl. Gyakran akadnak Judithok, Delilák, kik úgy termetre, mint vonzó arczvonás s gyöngéd-ségre nézve egyaránt kiválnak. Különösen emeli kellemüket a jó izlés, mit a test kül-sége és alakjával szépen tudnak összeegyeztetni; továbbá az elegancia, mihez olykor az egyszerű zsidó nők is van érteke. Szóval

ez a faj nem enged magán tulenni sem az izlés, sem a könnyű társalgás, sem pedig a megjelenség tekintetében.

A magyar nő szabályos alkotású; általában gömbölyű tagokkal s kifejezésteljes arczczal bir. Közlékenyek, jószívűek s magasztos dolgokért hevülni tudók; hajlandók a szenvedélyességre, de a csáb, ími a szép metszetű ajkak körül összpontosul, annyira vonzóvá teszi őket, hogy a férfi önkéntelenül hálójukba kerül.

Nem lehet tehát bámulni, ha kimondom, hogy a nyílt homlok, szabályos arcz, szép metszésű ajak, mely körül a nemes öszinteség vonásai pompáznak, oly széppé teszi a mi nőinket is, hogy e ritka tulajdon bővön elég ahhoz, hogy egymással mentől kevesebbet találkozzanak.

Jó is lenne már befajeznem humoros apróságomat, nehogy tuldicserőnek látszassam s egy jól sikerült perpatvarra okot adjak. Nem lennék erre hajlandó már csak azért sem, mivel még nem felejtettem el a Langsam Miksa és Peczek Demeter között történt históriát.

Hogy is történt ez?

Többől többre, s lett a két szomszéd között egy csinos veszekedés.

— Hallja maga hegyi bügő, velem meg-járja!

— Nem bántottam én magát, vén számar — volt a becsületes válasz.

Langsamot az indulat fojtogatta, de a számar szóért aktivitásra mégsem került, hanem sértett önteltséggel így szólt a körülállókhoz:

— Hallották? ... Minthogy árvult becsületeségemben megbántva lettem, panaszt emelek a bírónál. Én a keresztelő-könyvben mint számar nem fordulok elő; azért kéni fogom a törvényt, hogy ezt rólam vegye el és tegye át Peczek Demeterre, mely időben még a kebelezési záradékkal is láttassék el egy tenyeres-talpas hajdu közbejövetele mellett.

Ez ugyan nem lenne jó; különben is a perpatvart nem igen kedvelem; hagyom azoknak, kiknek másokban van mit irigyelni; véget vetek fantaziám kalandozásának. Nem mintha a hosszadalmasságtól félnék, de végre is nekibusulhatnám magamat, mint az öreg Pista bácsi, ki nevében agyonhörögte magát. Aztán nem tudnék következetes lenni, nem legkivált abban, a miben én szenvedélyes megfigyelő vagyok.

Bölcsőben van a kis Muczus; szemei egyre nevetnek; picizike kacsoit úgy morzsolgatja, mintha csak a tintától kellene megtisztítania. Aztán mily szelid! Egész angyal; nem is bir, csak jajgat.

vált, népes vidékeken keresztül, előnyös műszaki elhelyezéssel és üzleti kilátásokkal kínálkoznak. Völgybeli vonalak nélkül a helyi pálya tökéjéhez foglalni le Csikmegyének és az érdekeltségnek pénzét, a mit vasútra adhat: nem méltányos és nem célszerű. Mert ez által megnehezítették, vagy hosszú időre elodáztatik a völgypálya megépítése, mely a helyi érdeknek tulajdonképpen megfelel. E nélkül pedig Csikmegye legnagyobb része alig részesül a vasút áldásaiban, azon mértékben pedig egyáltalában nem, mely arányban állana azzal az áldozattal, a mit a hegyi pálya építése megkíván.

A székely vasúthálózat természetes fejlesztési sorrendjéről, értekező szerint, más nem ismerhető el, mint az, hogy a vasut első sorban akár Brassó felől, akár — ha az alapítóke megengedi — Szász-Régentől kiindulva a völgyek mentén vezetessék, hol az egész népesség tömörült rónája végig vonul és a természettel oly feltűnően meg van jelölve azon utirány nyoma, mely a helyi érdekű vasut jellegének közgazdasági és műszaki tekinteténél fogva egyformán megfelel.

Ebből, mint fővonalból, aztán a tölgyesi, a gyimesi és ojtózi szorosokhoz vezetők kiágazások és Udvarhely megye felé a Küllő völgyébe vezető harmadik csatlakozás idővel fokozatosan létesíthető.

Értekező így végzi előadását:

A zetalaka—vasláb—gyimesi utiránynak úgy szólván keresett nehézsége úgy az építés tekintetében, mint az üzletben, a nagy tökének elvonása a helyesen vezetett vonaltól: hosszú időre megbénítaná a székelyföldi vasúthálózatnak fejlődését. Ezek fejlődéséért munkálnunk pedig általánosabb érdekek és ama hazafias cél is parancsolják, hogy e vidéknek az európai civilizáció szélére kitolt népe valahára részesüljön ama felkarolásban, melyet a nép a fejlődés őanyagának hőségében — modern eszközeinek azonban teljes hiányában — tengődve vár és már rég megérdemelt.

Tudósításunk kiegészítésül megemlítjük, hogy a nagyszámú szakértő hallgatóság, köztük Hollán altábornagy, Lipthay műegyetemi rektor, Ambrozovics miniszter tanácsos, Kvassay Jenő osztálytanácsos és még számos mérnöki kitűnőség a szakavatott tárgylagos előadást folyton fokozódó érdeklőséggel követte s végeztével az előadót elnök köszönete után lelkesülten megjelenezte. Ugy hisszük, hogy ezen érdeklődés a székelységnek csak javára lehet. (ső).

V i d é k.

Kovácsna, 1887. december 20.

(A kovásznai tűzkárosultakért.)

F. A november havában legutóbbszor közölt kiosztás után újból akadtak kegyes adakozók.

Az anyalka átlépte a bölcső szűk határát; egész egy talentum. Nagyon komoly; arczára még látszatból sem tudna erőszakolni egy mosolyt; azonban illik is az hozzá; egy éve már, hogy elvégezte a leány-gymnasiumot.

Ő már nem Muczus többé; hölgy lett. A mit régen álmodott, már azt is elérte, t. i. kétszer is volt bálkirálynő. Lepke-ujjai művészi otthonosságot mutatnak a zongora klaviatúráján. Az ablakot igen barátságos helynek tartja; ezen szuródnek be ama gondolatok, melyek az ő és Dezső lelke között rokonsági viszonyt mutatnak.

Ő már élt, sokat szerepelt, boldogsága feltűnően sir vissza a múltból. Hogy is ne? Hiszen az anyalka azóta még a tükörnek is ellensége lett, nem mintha szakítani akarna az izléssel, — mert az örök büszkesége neki — de mert olyanformán mutat, mintha régi volna. Jó lelke most hangosabban dobog s aztán ingerült lesz. No, de nem is lehet bámulni, mert a tanító mindig korán bocsátja el a gyermekeket s aztán itt az udvaron pajkoskodnak. Elhordják magatokat innen? Ni, láncos adta!...

Egy a többi közül jónak látta a kérés hangján szólni:

— Ne bántson engem, szivem Pepi néni! F. I.

zók, a kik megemlékeztek az aug. 15-diki tűzvész által talán soha ki nem lábalható módon megrongált kovásznai szerencsétlen emberbarátokról s kegyes adományokkal kívánták enyhíteni azoknak fájó sebeit.

Ez alkalommal teljesen bebizonyult az általam a lapok hasábjain jóelőre megmondott amaz igazság, hogy a magas kormány és magyarloni testvéreink csak akkor tudnak rólunk, midőn ránk szükségük van, de megfordítva, midőn nekünk szükségük van rájuk szükségünk, midőn alamizsnát várunk tőlük: akkor ők hátat fordítanak nekünk, akkor „terra incognita“ marad előttük a mi kis Székelyföldünk.

Hiába kürtöltük a lapokban a nagy csapást, hiába tártuk fel fájó sebeinket a különböző lapokban: jajgatásunk pusztá hang maradt, s mind végig érzéketlenek a nagy veszteség iránt úgy a magas kormány, mint magyarloni testvéreink.

A székely segítségéről teszek ma is nyilvános számadást, mely kiapadhatlan.

Hollák Attila bizottsági elnök urhoz beküldtettem az említett kiosztás után:

1. A sepi-járási főszolgabíró ur útján az Eresztvényi községben eszközölt gyűjtés eredménye 3 frt 45 kr.

2. A papolci előjáróság betervezett gyűjtő iva szerint 10 frt 90 kr készpénz, 426 liter rozs, 4 liter borsó, 2 liter lencse és 2 liter paszuly.

Ezen kegyes adományok kiosztása továbbra halasztatott, mert alapos hír szerint Nyén községben a gyűjtés most van folyamatban, s midőn onnan s lehetőleg másuttan is beküldetnek a gyűjtések eredményei, cészszerűbb leendő a kiosztás a nagyszámú károsultak között.

Egyénileg meg kívánom jegyezni, hogy a kiosztás azért is elhalasztandó lett volna, mert az elnök főszolgabíró urnak a segélygyűjtés és kiosztás körül eddig tanúsított pontossága és fáradhatatlan buzgólkodása méltán megérdemli a tűzkárosultaktól, hogy érdeklődő munkássága a főszolgabíró urnak ezután mentől kevesebb szer vétessék igénybe általunk.

A gyűjtő-iv szerint Papolci községből adakoztak:

Imre Samu 100 liter rozs, Szász János tanító 10 kr, Mikola Györgyné 2 liter borsó, Kelemen Mózes 50 kr, Kicsi Kelemen József 10 kr, Löcsei Ferencz 20 kr, Nagy Antal 5 kr, Müller János 1 frt, Bagoly Sámuel 1 frt, Sorbán Antal 30 kr, Bibó György 50 kr, Földes Sándor 50 kr, Nagy Mihály 50 kr, Bagoly Ferencz (Pálé) 30 kr, Bibó Sámuel 4 liter rozs, Máté György 4 liter rozs, Kicsi György András 30 kr, Földes Sándor 2 liter borsó, 2 liter lencse és két liter fuszulyka, ifj. Földes Dénes 30 kr, Bede András (alsó) 30 kr, Bodola József 50 kr, Csorja Zsigmond ifj. 50 kr, Kelemen Antal 20 kr, Bede Ferencz 8 lit. rozs, Bajka Antal 20 kr, Kelemen István 20 kr, Issák Antal (alsó) 30 kr, Kelemen János 10 kr, Kelemen György 40 kr, Kelemen György 30 kr, Csorja Sámuel 20 kr, Török Mihály 5 kr, Földes György 50 liter rozs, Tamás Andrásné 100 liter rozs, Zathureczky Ferenczné 2 frt, Imre Mózes 50 liter rozs, Bajkó Ferencz 50 liter rozs, Kelemen Tamás 20 liter rozs, ifj. Kelemen György 20 liter rozs, Kelemen István (alsó) 20 liter rozs.

A segélyezettek nevében hálás köszönetet mondok a kegyes adakozóknak, s szívelem mélyéből kívánom, hogy ezerszeresen kárpótolva legyenek a jó Isten által, a kinek nevében kegyesen adakoztak!

A bizottság nevében:

Csia György,

Különlélek.

— A karácsony harmad napján rendezett előképek Kézdi Vásárhelyt fényes sikerrel folyták le. A terem szorongásig megtelt szép és válogatott közönséggel s bátran elmondhatjuk, hogy az eredmény a legvérmesebb várakozást is felülmutta. Mivel a 28-án rendezett bálról is egyidejűleg bővebben akarunk szólni, ezuttal csak a legteljesebb siker konstatalására szorítkozunk. Jövőre azonban mindkét mulatságról részletes tudósítást hozunk.

— Gyergyó-Ditrő nagyközség derék képviselőtestülete — mint levelezőnk írja — elhatározta, hogy a községben fennálló 3 osztályú polgári iskolát 4 osztályra bővíti ki és kőfaragó ipariskolával is megtoldja. Ez ügyben memorandumot küldött a nm. miniszter urhoz. Szép gondolat! A hol oly sok drága kőanyag van összehalmozódva, mint Ditrő község körül s hozzá még a pénz sem hiányzik: oda csak értelmes, hazafias vezetők kellene s a népnek anyagi bajain segítve leendő,

— A csikmegyei tanítók egy csikmegyei egyletté akarnak tömörülni, hogy érdekeik és a tanügynek nagyobb lendületet adhassanak. (Eddig is úgy kellett volna. Szerk.)

— Kézdi-Szeniléleken T. Mihály és R. Laji nagyon barátságos viszonyban éltek egymással. Mindkettő kölyök úgy szólva, de azért gyakran vétettek az Isten hetedik parancsa ellen, a mely szóról-szóra így hangzik: „Ne orozz, azaz ne loj!” A közmondás azt tartja: „Addig jár a korszó a kutra a mig eltörök”, s miután az ő közös korszójuk se vala törhetetlen, tehát eltört azelőtt egy évvel, mert többszöri házfeltörés és lopásért mindkettőjüket a törvényszék 1—1 évi börtönrre ítélte, azonban megjegyzem, hogy még ez időig itthon rontják a levegőt. Minden mulandó e világon s ez örök törvény alá vala vetve az ők szoros barátságuk is. Folyó hó 18-án bizonyos dologért — ezt már ők tudják, miért — heves szóvita és dulakodás támadt közöttük az utcán, mire R. Laji pisztolyt rántott elő és azt régi jó cimborájára sütötte. A lövés jól volt irányozva, mert a sörétek a T. Mihály oldalába furódtak, erre R. Laji kerekelt oldott. Miután az ilyen jó madarak később is a község csendjét zavarni fogják, nem ártana, ha a törvény szigora hosszú időre ártalmatlaná tenné őket a község lakóinak vagyonára nézve.

— Modern házasság. G. urnak, egy zabolai fiatal héber kereskedőnek, azon szép gondolata támadt, hogy megházasodik; ámde neki olyan feleségre van szüksége, ki legalább egy pár száz frtnyi hozománnyal fog járulni üzletéhez. Komaasszonyok s más dilettáns házasságszerzők bölcse és hasznos közvetítése mellett sikerült Brassó városában egy szép fiatal leányt találni, ki hajlandónak mutatkozott az élet rögs útját G. urnal együtt megfutni. Ámde a kisasszony csak egy hő szívet adhatott G. urnak, mert hozomány nem igen volt. G. ur megbicsakolta erre magát; neki hozomány nélkül nem kell feleség. A rokonság összefutott s együttesen kimonlították, hogy az esküvő napján készen lesz a 200 frt hozomány. Eljött az esküvő napja, összegyűlt az egész násznép; megjelent a fiatal vőlegény is, egy nagy pakli edességgel róva le a tisztelet és gyöngéd vonzalom adóját szép menyasszonya iránt. Már a rabbi is megjelent, midőn G. ur a nyugtanság által gyötörtetve, azon szerény kérdéssel járult leendő apósa elébe, hogy hát voltaképpen hol van azígért 200 frt hozomány, mert ő a nélkül nem esküszik. Roppant zavar támadt a násznép, afrokonás között. G. urat félrevonták, kapacozták, de G. ur addig nem engedett, mig irást nem kapott, hogy másnap reggel a 200 frt kezében lesz. Ekkor aztán megesküdött. A reggelig tartó lakoma után G. urnak legelső gondja ismét a 200 frt volt, de ismét csak időhaladékokat kértek a rokonok; erre aztán a fiatal férj méltó dühbe jöven, a nélkül, hogy szép ifju nejét csak meg is csókolt volna, ott hagyta az egész ünneplő népet, kijelentvén, hogy addig nejét magához nem veszi, mig a 200 frt készen nem lesz. G. ur két hétig várt, hogy a hozománnyal értesíteni fogják, de semmi sem történt. Ekkor aztán eszébe jutott, hogy voltaképpen neki nincs is olyan nagy szüksége arra a 200 frtra; eszébe jutott, hogy kéthetes férj létére szép kis feleségét még meg sem ölelte. Magányos éjszakákon addig gondolkozott róla, mig végre szerelmes lett feleségébe. G. ur, hő vágyai által hajtva, nem ment, hanem repült kis feleségéhez. Szép szavakkal adta elő, hogy neki nem kell a hozomány, csak a feleség kell, de a méltóságában mélyen sértett nő hidegen fordult el tőle, az após meg a sógorok megcsípték a férjet s egyszerűen kilökték az ajtón. Így tehát G. ur férj, de nincs felesége.

— Uj vállalatok. „Hosszu Élet“ címűmel új lap indult meg Budapesten. Mint az első szám dsa tartalma mutatja, a lap közegészségügyi kérdésekkel foglalkozik egyszerű modorban, s célja az, hogy terjessze amaz ismereteket, melyek az egészség fenntartására szükségesek. — „Pénzügyi Utmutató“ címmel pénzügyi közlöny indul meg újvekr Budapest Lendvay Sándor szerkesztésében. Célja: előmozdítani a magyar értékpapíroknak az országban minél nagyobb mértékben való elterjedését.

Felelős szerkesztő:

Ifj. Dobay János.

Kiadó tulajdonos:

Ifj. Kovács Dániel.

Nyílt tér.

Fekete satin merveilleux (egész selyem) 1 ft 15 krért

méterenkint 6 frt 45 krig (16 különböző minőségben) vámmentesen a helyszínre szállít G. Henneberg (cs. kir. udvari szállító) selyemgyár-raktára Zürichben. Minták azonnal küldetnek. Levelekre 10 kr szállítási díj kell.

Tiszta selyem szöveteket méterenkint 80 krért, ugy-

szintén 1 frt 10 kr és 1 frt 35 krtól 6 frt 10 krig (színes, vonalzott és koczkás mintákban) szállít egyes öltönyre valóknban vagy végekben vámmentesen a házhoz G. Henneberg (cs. kir. udvari szállító) selyemgyár-raktára Zürichben. Minták azonnal küldetnek. Levelekre 10 kr szállítási díj kell.

A közeledő újév alkalmából tisztelettel jelentem, hogy könyv- és naptár-raktáromban nagy választékban kaphatók aján-dékul alkalmas olcsó és diszes képes könyvek és újévi üdvözlő kártyák.

Turóczi László,
könyvkötő.

Sz. 6564—887.

Hirdetmény.

A futásfalvi körjegyzői állomás helyettesítés útján betöltendő lévén, arra ezen-nel pályázatot nyitok.

Felhívom tehát mindazokat, kik az 1883. évi I. t.-cz. 6. §-s és az 1886. évi XXII. t.-cz. 74. §-s értelmében kellő képesítéssel bírván, pályázni ohajtanak, mikép kellőleg felszerelt pályázati kérésüket 1888. január hó 7-ik napjáig annál bizonyosabban nyújtsák be, mivel a későbbben beérkezettek figyelembe vétetűni nem fognak.

Az 1886. évi XXII. t.-cz. 84. §-s alapján általában helyettesített h. körjegyző hivatalos állását 48 óra alatt elfoglalni köteles leendő.

Évi fizetés 400 frt és a szabályrendeltileg megállapított illetmények.

Kézdi-Vásárhelyt, 1887. decz. 23.

Gábor Péter,

főszolgabíró.

1—3

Sz. 12770.—1887.

Pályázati hirdetmény.

K.-Vásárhely város tanácsánál reud-szeresített s évi 500 frt fizetéssel javadalmazott közgyámi, illetve tanácsosi állás végleg megürülvén, ezen állásnak választás útján betöltésére ezennel pályázat nyitattik.

Felhivatnak mindazok, kik említett állást, melylyel a községi bírósági ügyek vezetése is össze van kötve, elnyerni ohajtják, hogy szabályszerűen felszerelt folyamodványukat az 1886. évi XXII-ik t.-cz. 73. §-ban előírt életkorukat tanusító anyakönyvi kivonattal felszerelve, jövő 1888. évi január hó 15-ig bezárólag K.-Vásárhely r. t. város polgármesteréhez adják be.

S. Szentgyörgyön, 1887. december hó 21-én.

Br. Apor Gábor,
alispán.

1—2

